

DÉLVIDÉK

Verscezi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

A „Verscezi Magyar Közművelődési Egyesület“ hivatalos közlönye.

Szerkesztőségi iroda: Verscez Laktanya-uteza 28. szám. — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés.

Előfizetési díj: egész évre helyben 10 korona. Vidékre 11 korona.

Egyes szám ára 20 f.

Felelős szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatás: Kirchner-féle könyvnyomdai műintézet Verscezen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések hirdeménnyek és felszólamlások.

Hirdetési díj: petit soronként 12 f. — A nyilt térben egy sor 20 f.

Hirdetések elfogadtatnak minden hirdetési irodában.

XIV. évfolyam.

Vasárnap 1905. évi május 28-án.

22. szám.

Magyar kultúra.

A magyarság ereje a nép kulturáján nyugszik. Ehhez a tételhez nem kell kommentárt fűznünk. Olyan igazság ez, melynek megdöntésére nem vállalkozik egy józan ember se; az evolucio törvénye szerint haladunk az egyetemes fejlődés lépésjén.

Nálunk, hol e fejlődéssel a magyarság létérdeke, fenmaradásának záloga van egybekötve. kétszeresen fontos, hogy a nép értelmi színvonalát emeljük, becsületet, nemes, tiszta vonásait fejlesztjük, míg másrészt kiméltlen nyíltsággal nyessük, jó kertész gyanánt, természetének félszégsegeit, fattyuhajtásait, kinövéseit.

A magyarság szellemi erejéhez szó sem fér. Történelmi fejlődése, politikai helyzete, irodalmi alkotásai a népies vagy műköltészet terén csalhatatlan bizonyítékát adják nemzetünk szellemi fejlettségének.

A népek ezernyi érdekei, céljai mind ellentétesek, a magyarival meg nem állhat a magyar, ha az anyagi erő mellé társul nem szegődik a kultúra. S ha földrajzi helyzetünk ki nem tesz bennünket a török másfél százados támadásának, rabságának, ma már nincs mint szegyenkeznünk, hanem büszkén állhatunk a nyugat fényes, mivel, magas népeihez.

S ha ma tiszta öntudattal nézünk vissza a mult mesgyéjére, számot adunk haladásunkról, műveltségünkéről: úgy szilárd bizalommal nézhetünk a nemzeti jövő elé, mert hiszen a költő szavai szerint — van ebben élni hit, jog és erő.

Egyszóval hazánk kulturális előrehaladottsága általában megnyugtató. Az analabéták száma ha nem is olyan kedvező, mint Dániában vagy Svédországban, de háttározottan kedvező csökkenést mutat; a közoktatástan ügyi kormány, míg egyrészt minden erejével a nevelés intenzívására törekszik, másrészt anyagilag is töle telhetőleg igyekszik kulturánk harcossainak sorát kedvezőbbé tenni.

De nem szabad csupán fölülről várunk az akciót. Magunknak is rajta kell lennünk minden igyekezetünkkel e fenséges cél megvalósításán s a népnevelés nagy munkájából nekünk is ki kell vennünk részülnket.

Különösen a nemzetiségi vidékeken kell az intelligens osztálynak a magyar köznép segítségére sietnie

Tömöríteni kell őket, nevelni és művelni, nemzeti önértéküket folyton ébren tartani, mert csak így menthetjük meg őket az elkallódástól, a nemzetiségekbe való beolvadástól. A köznépnek legelső sorban a lelkiéletét kell művelni.

Hassunk oda, hogy a már meglévő könyvtárak szaporíttassanak, de feltétlenül helyes irányban, szívet, erkölcsöt egyaránt, nemesítve. S azokat az olvasmányokat, melyek a lelket megmértelyezik, a romantikus rabló és betyár regényeket, a tartalmatlan, üres, fecsegő, henye leírásokat üldözzük, vessük tüzre! Hadd jöjjön helyükbe a tiszta, komoly olvasmány, mely míg mulatságot szerez az egyszerű olvasójának, másrészt okos tanácsot szolgál.

A mi magyar népünk dalos, mint a pacsirta, elmés, ötletes, tréfás nyelve fordulatokban gazdag, képzelete termékeny, költészetét gyakran a műköltészet alkotásait is felülmúlja; szóval egész erejével egyénisége a produktív szellemi térre utasítja.

Ez mutassa a világitó fáklyát haladásunk utján; ez a tudat adjon erőt a művelődés propagandájának, ez lelkesítsen bennünket a céltudatos munkásságra, mert hiszen, ha a népet magunkhoz emeljük és a művelődés felé irányuló természetes hajlamát előmozdítani segítjük, úgy megteszszük azt, mi e téren a hazá minden igaz fiától elvárható! Már pedig lehet-e szebb felemelőbb tudat bármelyikünkre is, mint az, hogy a hazá iránt való kötelességünket becsülettel teljesítettük?

Tárcza.

Strófák.

Csokonai százados ünnepére.

Irta: Szabolcska Mihály. *)

Mikor először jöttem Debreczenbe,
Szobránál állottam meg legelőbb.
Ó volt itt egyedüli ösmerősöm,
S én szívdobogva üdvözöltem őt.
A' nap épp' akkor kelt föl s glóriával,
Övezte érczből formált homlokát . . .
Bar én e glóriának nem a napban,
Szívem mélyén éreztem az okát.

Osz volt: a fecskék költözöbe' voltak,
S szobrát szemelvé ki gyűlöhelyül:
Ugy tetszett, mintha hívnak: „Gyere innen,
Ne maradj itt árván, idegenül.
Gyere velünk más, melegebb hazába,
Köznyos nép az, melyhez tartozol,
A lelket, dalodat ma sem érti . . .“
— És mintha felett volna a szobor:

*) Református fiók egyházunk köztisztelőt és szeretet által környezett lelkesét és áll. főreáliskolánk hittanára jelen költeményét Debreczenben tartott csokonai emlékünnepen olvasta fel. Szerk.

„Ha szárnyam volna, ha repülni tudnék,
Akkor se mennék innen sehova.
Szent nekem itten minden kicsi porszem,
S még a tövis is ró' ak záloga.
E nép, az én népem, pallérozódvan:
Szívébe zár még jobban engemet,
S gazdagságáról híres városomnak
A legfőbb gazdagsága én leszek! . . .“

Oh halhatatlan százados halottunk,
Közleg a profécziád ünnepe.
Beszédesedél minden ércszobornál:
E város ma lelkeddel van tele.
A Hortobagytól a Péterfiáig
Minden szív, áldván, téged emleget,
S a régi garabonciás diákból
Kiváltja végképp' szent emlékedet.

Apostol voltál, (a megkövezésig!)
Ködos hajnáira hulló napsugár.
Megújulásunk csodas korszakából
A korán nyíló, első rózsaszál.
Lelkedbe forrnak magasztos, nagy eszmék,
S bohoczkodás álarczat viseled.
Könnyü szívvel mindig nevetni látnak,
Pedig örök sóhajtás életed.

Óh milyen élet! Égben jár a lelked.
S idelelt leghűbb társad a nyomor.
Kopott, szegény vagy az éhenhalásig,
És — halhatatlanságról álmodol!

Virágerdő nyiladozik szívedben,
S egy szál viráért szíved eleped . . .
Szerelem édes dálnoka, nics lánykéz,
Amely lefogná a haló szemed!

Mindegy! . . . tavasznak hirdetője voltál.
Es — örök Isten — milyen tavaszé!
Bár almodoztál „boldogabb idők“-ről,
Azt a virulást álmodhattad-e?
A dálnak, melyet próbálgatva kezdted,
A nép szavával, édes magyarán:
Az egekig zengő visszhangja támadt,
Nagy, boldogabb utódok ajakán! . . .

De lantodon zendül meg legelőször
A magyar nóta, a puszták szava.
S belengi az üvegház levegőjét
A vadvirágok igaz illata . . .
Te tudtad már, mit sok utód ma sem tud,
Hogy legnagyobb költő e föld felett
Maga a nép s a költő egy igaz csak,
Ha nemzete lelkétől lelkezett!

Dalolsz a magad Istenadta hangján,
Ahogy szíved diktálja, az a szent . . .
S mikor Petőfi szilaján berobbant,
Az égi csarnokokba, odafent:
Tudom, feléd tárta ki legelőször
Baráti ölelésre a karát,
Koszorujából egy marék virágot
Kitépett és neked nyújtotta át!

NAPI HIREK

Személyi hírek. Csalyán Géza generális, szegedi honvédkerületi parancsnok f. hó 22-én a mult hétfőn Lőrinczy Dénes ezredes lugosi brigádéros kíséretében városunkba érkezett haziezerdünk megvizsgálására.

Eljegyzés. Herezog Gusztávné fia a mult napokban Nagy Becskereken eljegyezte Gissingen Irma kisasszonyt! Gratulálunk!

Halálozás két tisztes korú matrona hűnyt el a mult héten városunkban. Peterné született Westermayer Erzsébet élete 82-ik és Weifertné született Thier Veronika élete 81-ik évében Béke hamvaikra.

Kulturépület Verseczen. Öt évi vajadás után végre testté lesz az ige. Kapunk külön épületet, a melyben a városi muzeum és a nyilvános könyvtár megfelelő elhelyezést nyernek. A községi iskolaszék tudvalóleg már 1899-ben elhatározta, hogy a két intézet számára alkalmas épületet szerez és már 1903-ban folyamodott a tanügyi kormányhoz nagyobb segélyért, hogy a két intézetnek rohamosan gyarapodó gyűjteményeit el lehessen helyezni. Az intéző körök Budapesten erre tavaly október 30-án, a mikor Verseczen a muzeumok és könyvtárak országos közgyűlésének folytatását tartották, helyszíni szemlét rendeltek el, melynek alapján a januárban elhunyt Czigner Győző műegyetemi tanár, a városkertutcai gyermekkertépület átalakításának terveit és költségvetését elkészítette. Most vesszük azt a nagyfontosságú hírt, hogy Szalay Imre min. tanácsos, és Dr. Schönherr Gyula, az orsz. muzeumi főfelügyelőség titkára, a nálukjárt Dr. Seemayer Károly, iskolaszéki elnök és Milleker Bódog muzeumi örökkel azt közölték, hogy a kormány a gyermekkertépület átalakítási költségeinek fedezésére, a már kiutaltványozott 6000 koronán kívül még 14000 koronát szavazott meg, miáltal lehetővé vártéve az ügy megoldása és városunk a közele jövőben oly kulturintézménnyel fog dicsekedhetni, a mely után sok hasonmagyságú hazai város hiába kívánczik. Így hangzik a benyújtott a report. Ehhez mi még hozzáfűzzük, hogy városunk intelligens lakossága bizonyára a legnagyobb örömmel veszi a legújabb hírt tudomásul és igaz elismeréssel, és köszönettel adózik mindazoknak, kik a kulturépület megteremtését lehetővé tették. Legelső sorban lakosságunk hálája, a magyar tanügyi kormány iránt nyilatkozik meg. A hathatós anyagi segítség nélkül a város maga csak hosszú évek múlva lett volna képes a rég óhajtott tervet megvalósítani. Itt helyben Dr. See-

Nézd, idelent is betelöben almod.
Im, versenyezve hozzuk a babért
S melynek „sátrában“ áll „együgyű sírod“,
Szent a fa régen „tiszelt hamvadért“.
S ma Debreczen szép lányai selyemben
Hafiz, sírodnal körbe állanak,
S keblök fehérét rozsakkal borítván,
Emlékedért édes dalt mondanak!

Dalt néked, Lillák, trillák énekesse!
Dévaj-zavú jó Anakreonunk.
Máholnap ugyis, vaj' marad e trillánk? . . .
S a gond mellé elég mádi borunk? . . .
Szomorú idők járnak a magyarra.
Holnap ki tudja? Ejh, elég a ma . . .
— Ma legalább még „fól vidám barátim“
Csattogjon a Csokonai dala!

. . . Oh, földiekkel játszó tünemény te,
Bókolunk csalfa vak remény neked.
Hát játszhatnál-e milliók szívével?
Csalogatnál-e egész nemzetet?
Oh, amelyért ilyen szívek lobogtak:
Elveszhet-e az a nép, az a hon?
Csokonai, Petőfi nemzetének
Élnie kell örökké s szabadon!!

mayer Károly isk. széki elnök, de különösen Milleker Bódog muzeum és könyvtárörre az érdem, hogy városunk ismét egy nagy lépést tett a haladás útján. Milleker Bódognak, ki Délmagyarország régi történetének legalaposabb ismerője, a fáradhatlan tudós és szerencsés kezű, szenvedélyes gyűjtőnek szülővárosa részéről soha eléggé meg nem hálálható érdeme az, hogy városi muzeumunk oly gazdag a délvidéki leletekben, sőt egyes speciálításokban páratlan hazánkban. Az ő évtizedeken át folytatott — nem egyszer kicsinylőleg lemosolygott önzetlen fáradozása — az a bámulatos türelem és kitartás hozta létre ezt a szép eredményt, melyre mi versecziek mindannyian büszkéek lehetünk — már t. i. azok, a kiknek az ilyenfajta dolgok iránt némi érzékük van. Milleker Bódognak ezen újabb elért szép sikerei előtt örömmel és készséggel hajtnak meg elismerésünk zászlóját.

A „Délmagyarországi Tanítóegylet“ verseczi fiókja tavaszi közgyűlést f. hó 20-án Dentan tartotta meg Bredurán Miklós elnökölte alatt. Eladásokat tartottak Gyuricza János brestyei tanító az ő bolgár növendékeivel, meggyőzvé a hallgatóságot arról, hogy a lelkes magyar tanító, mily haladást tehet a nem magyar ajkú növendékekkel, a magyar nyelvben, ha van hozzá megfelelő érteke, szorgalma és kitartása, és ha maga is hibátlanul, teljesen bírja a magyar nyelvet. Nem kénytelen kedvetlen tanít robotos képpen, a gyermekekkel magyarul beszél mindenkori, Wildner József az „Ifjúsági Egylet“-ekről tartott tanulságos felolvasást, melyhez alaposan hozzá szólottak Gellert M. és Dörner T. tanítók. Tény az, hogy az ifjúsági egyletek alakítása a délvidéki német anyanyelvű lakosság körében igen nagy nehézségekbe ütközik, azért is van aránylag oly kevés ily egylet a mi délvidéki nagyobb községeinkben.

A hivatást aterező lelkes tanító azonban ez ken az akadályokon túl teheti magát. Erős akarattal és kitartással mellett a mi délvidéki nagyobb községeinkben is lehetne uttal módlat azokat szervezni. Az iskolából kiszabadult „Bursch“ ugyan nem egy könnyen adja be a derekát (már az ismétő iskolai oktatásnál is sok a baj, de tapintattal, az „oregek“ bevonásával is lehetséges nyelbe ütni a dolgot Szép példákat látunk erre nézve Temesvárott, Nagy Becskereken stb. — Igen helyes és udvoos dolog, hogy tanító egyletünk tagjai behatvan kezdének foglalkozni e kérdéssel.

Tornaversenyek. Állami főreáliskolánk felsőbb osztálybeli növendékei közül 32-én, Várhelyi Ferenc igazgató, Bredurán Miklós tornatanár, Janel József és Dr. Kovács Gyula kísérő tanárok vezetése mellett a mult csütörtökön reggel utaztak fel Budapestre a f. hó 27 és 28-án rendezendő tornaversenyre, és a jövő kedden éjjel érkeznek vissza. — A legmelegebben óhajtnak, hogy ifjaink nyert díjakkal gazdagon térjenek vissza. A főreal isk. ifjaink közül különben a mult Vasárnap reg. Bredurán M., Janel József és Dr. Makoldy S. tanárok vezetése mellett 56-an a szomszédos Fehértemplomba is átrandultak, hogy vissza adva amazok látogatását a fehértemplomi diáksággal megmérkőzzenek. — Versenyeztek pedig fules lapdával; az eredmény 3:2. a versecziek javára. — Ugy a verseczi tanárokat, mint az ifjúságot Bodnar J. igazgatóval élükön a fehértemplomi kollegák meleg szeretettel fogadták.

A „Verseczi Magyar Dalkör“ hangversenye és tanczmulatsága. Kevés oly egylet van városunkban, mely a hazafias intelligencia rokonszenvét, szeretét és pártfogását oly hamar meg tudta volna nyerni, mint a „V. M. D.“, magyar társadalmi életünknek ezen jeles faktora. Az a meleg elismerés, melylyel közönségünk ezen hazafias egyletünket elhalmozza valóban jól is meg van érdemelve. A „V. M. D.“ előadásai magas színvonalon állanak. Műsorának számai válogatottak, élvezetesek. A régebben szerzett babérokhoz a mult szombaton megtartott dalestély ujjabbakkal járult. A „Hungária“ vigadó helyiségeit előkelő, diszes közönség töltötte meg kiknek élén ott láttuk bajsai Zákó Milán főispánunkat, a dalkör lel-

kes elnökét, pancsovai előkelő vendégeket, magyar társadalmunknak színe javát. A meghívott verseczi dalegyletek közül a férfi dalegylet és az iparosok dalegylete testületileg, a szerb dalegylet pedig küldöttségileg képviseltette magát. Bekezdőül a férfikar énekelte több szép eredeti magyar népdalt Szentirmaytól; majd Uhrmann Róza k. a. énekelte el Dóczy Józsefnek a teuesvari „Arany János Társaság“ nótá csinalójának több kedves dalát. Velicsék Katicza k. a. igen jól és értelmesen szavalt; a vegyes kar a verseczi hölgykoszorú legszebb virágaival kitörő ovációkra ragadta a közönséget, s a hangulat még emelkedettebb lett Fiegert Frida k. a. és Nocker János karnagy remek énekeinél, — a zongora kíséretet Hirschl Ignác látta el szokott precizitással. Buocz B. és Buchmann F. kurucz dalait igen jó kísérettel czimbalmón Dr. Kovács Gyula áll. főreal. isk. tanár. A minden ízében kitünően sikerült hangversenyt a vegyes kar éneke („Szeretet“ Goll Jánostól) — zárta be. Előadás után megeredt a táncz és a mulatság tartott vilagos viradttig. Hogy a „V. M. D.“ ezen estélye oly kitünően sikerült abban nagy érdeme van Nocker Jánosnak, a zsenialis karmesternek és különösen Dr. Szörényi József áll. főreal. isk. tanár egyll. ügyvivő alelnöknek, ki fáradtságot nem kimélve hazafias lelke teljes melegével, ritka szaktudásával mindent megtesz arra nézve, hogy az egyesület, melynek létre hozatalán évek óta annyit fáradoztunk — felvirágozzék és teljesítse nemzeti misszióját.

A városi gyermekkertben hol nagyobbára intelligens szülők gyermekei nyernek feügyeletet és korukhoz mért oktatást — a mult hétfőn tartattott meg az ugynevezett évzáró ünnepély, a város hatóságának, az iskolaszék tagjainak és nagyszámú szülőnek jelenlétében. Ez a kedves ünnepély a jelenvoltagek ismételten meggyőzte arról, hogy a gyermekkert vezetője Veronika tisztelendő néni ritka szeretettel és szakértelemmel neveli és oktatja a felügyeletére bizott kedves apróságot, kik a magyar nyelvben igen szép haladást tesznek, értelmesen, jó kiejtéssel mondták el mondókáikat. A kosztümírozott apróság arról is tanúságot tett, hogy a gyermekek szülei jó módna örvendenek — szivesen hozták meg az aldozót a ruhák csináltatásánál. Az az ellenvetés, — hogy már a csopcségekbe is bele oltatik a külső értéktelen cziczoma iránti szeretet, a szereplés ingere — nem éppen helyénvaló, mivel a tisztelendő néni meg tudják vonni a helyes határt . . . meg azután az aranyos kis mamák hogyne tennének meg mindent a „babák“ és „pubiek“ért, midőn ki kell őket allítani a plätzra. A külsőség mellett a szakértő szem meg tudja ítélni a belső tartalmat is. Az bizonyos, hogy gyermekkertünk vezetése nem csak kifogastalan, hanem minta szerü is.

Jóétkonyecélú előadás. F. hó 25-én, csütörtökön a verseczi polgári menház javára derék műkedvelőink színelőadást rendeztek, mely alkalommal színre hozták „Die grosse Null“ című 3 felvonásos vígjátékát. Annak a széles körű, meleg érdeklődésnek, mely műkedvelőinket minden egyes felléptük alkalmával fogadja, ez alkalommal is teljes mértékben megfelelték, oly élvezetes, minden tekintetben sikerült estét szervezve a megjelent szép számú közönségnek, melyben ritkán akad részünk. Az egyes szereplőkről kivétel nélkül a legjobbat mondhatjuk. Horvath Hermin urnő a fiatal özvegy szerepében remekelt, temperamentumos, eleven játékaival sokszor viharos tapsokat aratva. A többi hölgy szereplők, Marosán Irma urnő, Kleszky Emma, Klevetay Emmy és Kleszky Margit kisasszonyok kisebb szerepekben kivívták a közönség osztatlan tetszését. — A férfi szerepeket pedig Welcsan Szilvius, Radó Robert és Trampits Krisztian urak töltötték be a toluik megszokott kitünő alakitással. A megjelent közönség sokat nevetett a darab megmegújuló derüs, humoros jelenetein és a felvonás közökben, de nyílt színen is sürü tapsokkal jutalmazta meg derék műkedvelőink kitünő játékát.

Szolgabírák beosztása. Molnár Viktor dr. főispán Váczy János szolgabíró a verseczi járásból a központi járásba helyezte át, az újonnan megválasztott Manasz Gyula szolgabíró pedig a verseczi és Nikolaevich Gyula szolgabíró a rékasi járásba osztotta be. Váczy J. szolgabíró verseczi működése alatt, előzekeny modorával, igazság szeretetével teljesen kivívtá

polgárságunk és a verseczi járás lakosságának bizalmát és elismerését. Verseczi magyar társadalmunk egyik agilis tagját vesztí el áthelyeztetése által.

Törvényhatósági közgyűlés. Városi törvényhatósági bizottságunk rendes havi közgyűlése 1905. évi május hó 31-én délután 3 órakor tartja meg a következő tárgysorozattal: A polgármesternek április horól szóló jelentése. A belügyministerium rendelete a verseczi polgári leányiskolánál a szerb nyelv tanítása tárgyában. Arad sz. kir. város közönségének felirata a katonai ellenőrzési szemléknek október horól november hóra leendő áthelyezése iránt. A városi háztartási alap és az ott kezelt többi városi alapok és alapítványok 1904. évi zárszámadata. A gazdasági bizottság német és szerb határbeli albizottságának megalakítása további 6 évre. A borellenőrző bizottság egy tagjának választása. Az egészségügyi bizottság két tagjának választása. A nyugdíj-alap bizottság megalakítása az új nyugdíjszabályzat alapján. Dr. Miletits Szlavko lemondása a közigazgatási bizottságnál viselt tagságáról. A kocsi-kazás és lovaglászról valamint a gyalogjárók tisztántartásáról alkotott szabályrendelet tevezete. A vilamos külön bizottság javaslata a villamos áramszolgáltatásra vonatkozó szabályrendelet módosítása tárgyában. A városi tanács javaslata, a méntelepaktanyán szükségessé vált építkezés tárgyában. Jorgovits Misa és társai felebbezése a szerb tanítói földet átengedése tárgyában hozott tanács határozat ellen. Zwölfer Bálint és társai felebbezése a városi tanács határozata ellen a heti marhavásár áthelyezése tárgyában. Jellachich Oszkár lemondása a városnál viselt irnoki állásáról. Koszirovics Iván városi főjegyző kérvénye 6 heti. Bodry Mihály var. tanácsnok 6 heti; Szalay Lajos városi főmérnök 6 heti; Dr. Büro Péter városi egy havi; Bernatsky Alfred városi adótiszt 6 heti; Rittchen János városi irodatiszt három havi szabadság-idő engedélyezése iránt.

A szredistyei nábob szerencséseje cím alatt a fővárosi lapok rövidebb és hosszabb, regényesen hangzó hírekben emlékeznek meg Lazarovits Mihály-ról, a kit a mi városunkban mindenki ismert, és a kinek előkelő rokonsága is van városunkban. A lapok híreit összefoglalva a következők: Newyorkból érkezik az a hír, hogy néhai Grower Fred Duke elhalt dohanykirály leánya miss Florencze Duke jegyet váltott szredistyei Lazarovics Mihály-lal, az egykori „nábob“-bal, akit szédítő tékozlás és különféle viszontagságok kényszerítettek arra, hogy Magyarországot elhagyva Amerikába meneküljön. Lazarovics viselt dolgairól annak idején sokat írtak és beszéltek. Fialat gyerekek voltak még, a mikor durgazdag atyját elvesztette. A főváros egyik ismert magángimnáziumából lépett ki a gazdag örökös; kezében egy millió korona készpénzzel s óriási fekvő birtokos tulajdonosának tudva magát, örülten kezdte szórni a pénzt. Délmagyarország társaságában másról sem beszéltek mint a nyalka, gazdag fiatal ember játékvesztéseiről, hóbortos kalandjairól, költséges kedveléseiről, melyek híre Szredistye, Szinészeg, Bavaništye lakosságát allandó izgatottságban tartotta. De nem csak a vidéken, hanem főképen Budapesten keltett feltűnést a fiatal gavallér viselkedése. A ki szórja a pénzt, biztosan számíthat olyan barátokra és barátnőkre, a kik segédkeznek ebben a nem ésszerű, de sokaknak annál kellemetesebb feladatban Valóságos légiója élt körülötte a parazitáknak, akik rajta élősködve, gazdag emberekké lettek. Szenzációs négyes fogatot tartott az egyik mulató akkoriban híres énekesnőjének, a kit máskülönbön is fejedelmi pompával vett körül. Egyik fővárosi szabócézgnél néhány hónap alatt 18000 koronára emelkedő ruhaszámlára tett szert és ebben az arányban dolgozott azon, hogy az örökség nagyon rövid idő alatt úgy elolvadjon, mint a perzselő napon a tavaszi hó. Egy napon arra ébredt, hogy semmije sincs. Ez azonban nem aggasztotta, mert egy ideig még folytathatta a zajos életet. A még meglevő, — de már tulterhelt — birtokai egy részét a temesvári takarékpénztárnak, a másik részt Cattel bécsi bankárnak adta el s mikor a maradék énz is elfogyott, váltóra vett fel kisebb-nagyobb összegeket. A mikor már senki sem akart neki girálni, az utolsó 800 forintjával és rengeteg adósság hátrahagyásával megugrott s nagy nyomorúsággal küzdve előbb Párisban, majd Londonban tengődött. Végre valahogyan New-

Yorkba jutott ki, a hol különböző módon kereste meg, az egykori milliomos, a mindennapi kenyere. Volt háziszolga, magyar cigánymuzsikuskok böghordozója, az Avenue-színház munkása stb. Utóbbi minőségében ismerkedett meg Nan Pattersonnal, a nevezett színház ünnepelt tagjával, akit később azzal vádoltak, hogy egy gazdag udvarlóját meggyilkolta. Lazarovics a szép színésznővel való ismeretsége következtében belesodortatott az akkor megindult szenzációs perbe és az amerikai nagy lapok hasábjain ismertették a szredistyei „nábob“ mozgalmas életét. A bünpor révén az amerikai hatalmas tudósítással leköszölték Lazarevics életrajzát s így az előkelő társaság figyelmé egészen feléje fordult. Mindjárt kellemesebb körülmények közzé is jutott az érdeklődés folytán. Lett jó állása, megnyiták előtte a legelőkelőbb szalonok is, ahol mindenütt a kíváncsiság, érdeklődés fogadta őt. A csinos, elegáns gavallér természetesen mindenütt jó benyomást, sőt sőt ugylátszik, igen jó benyomást. A szegény szinpadai munkás a newyorki előkelő körök kedvence lett s mint a nap hőse előtt, a legrátartosabb családok ajtai is feltarultak előtte. Lazarovics Missis Cunningham Astor szalonjaiban megismerkedett Duke dohanykirály leányával, aki annyira beleszeretett, hogy szívet, kezét és negyven millió dollára becsült vagyonit is felajánlotta neki. Így nem lehetetlen, hogy az idegen kézen lévő szredistyei Lazarevics-birtokok nemsokára visszakerülnek régi gazdájuk kezére — ha ugyan nem kacska a newyorki hír — jegyzi meg egyik fővárosi lap. Mi, a kik Lazarovits Mihályt gyermekkorától ismertük, és figyelemmel kísértük élete folyását bizonyos tartózkodással vesszük e szenzációs hírt tudomásul, de örülnék rajta ha igaz lenne. Abból az emlegetett sok millióból valamicske talán e házába is visszakerülne.

A nagybecskereki főrabbi jábiletuma. A nagybecskereki izrael. hitközség és vele együtt az egész ottani társadalom lelkes ünnepegek közt ülte meg vasárnap dr. Klein Mór főrabbi huszonöt éves jubileumát. A megelőző este faklyámenet vonult a főrabbi elé. Vasárnap d. e. 10 órakor a zsinagógában szép ünnepély folyt le, melyen megjelentek dr. Delimánics főispán és Jankó alispán, az összes polgári és katonai hatóságok, tanintézetek, egyletek és testületek, valamint a többi hitfelekezetek képviselői. Az ünnepi beszédet dr. Kiss Arnold budai főrabbi, az ünnepelt országos hírd fia mondotta. Istentisztelet után a díszes közönség a vármegyeház nagytermébe vonult, hol az izrael. hitközség előjárósága díszgyűlést tartott. Dr. Mangold elnök indítványára dr. Klein főrabbi érdemeit jegyzőkönyvileg megörökítették. Ezután leplezték a jubilis arczképét, mely a hitközség tanácstermét fogja díszíteni. Majd az egyes küldöttségek tisztelegtek az ünnepelt előtt. Este lakoma volt, melyen Jankó alispán, Szalay József ev. ref. lelkész és dr. Szidon Adolf verseczi főrabbi éltették a jubilánst.

Motoros közlekedés. Végrevalahára megérjük tehát, — írja pancsovai laptársunk a „Hátár“ hogy az annyi sokszor emlegetett motoros közlekedés életbe lép. Ugyanis, mint illetékes helyről értesítenek, július 1-jétől Pancsova és Versecz között a motoros üzem megkezdődik. Az új szerkezetű dinamó- és benzín-motorokat az államvasutak igazgatósága az aradi gépgyárban rendelte meg. A motoros közlekedés naponta kétszer fogna Pancsováról Versecze és vissza közlekedni. Mi versecziek is örömmel üdvözljük ez újítást, mely különösen mostanában, a nyáron lesz igen alkalmas. A pancsovai készülődő kiállításnak nagy előnyére fog szolgálni.

A hűsleges kutya. Románszentmihályi tudósítónk jelenti a következő érdekes esetet: Egy gazda három gyermekét hétfőn elküldte gyomláni a földre. A két nagyobacska testvér úgy gondolta megoldani a dolgot, hogy a legkisebb három éves testvérkéjüket zsinaggal oda kötötték a fához, hadd játszogasson ott a kis kutyával. Mikor estefelé haza akartak menni, akkor rémületükre azt vették észre, hogy a gyermek kutya együtt eltűnt. Két napig az egész falu kereste a gyermeket, de eredmény nélkül. Végre tegnap faradtan, lomposan beállított gazdája házához a kis kutya és vihancolva, ugatva ugrált a házbeliek körül. A gyermek szülei megkísérelték, vajjon a kutya nem tudná e megmutatni, hogy gyermekük hol van. A kis, alig hufjldott három hónapos kölyökkutya, mintha csak erre várt volna, nyilegyenesen fu-

tott az uton előre, úgy hogy alig tudták követni. El is vezette követőit a gyermekhez, amely az éhségtől alétan feküdt egy buzaföld közepén. A gyermek bizonyára eltévedt és ha a hűsleges kutya meg nem menté, ott is vész.

A tokaji bor ára Németországban. Egyik legelőkelőbb németországi szaklapban, a „Deutsche Weinzeitung“-ban, hétről hétre megjelenik egy hirdetés, melyben tokaji bort kínálnak és melynek származása legalább is gyanus. A hirdetés hű fordításban így hangzik: — „Szöllődesnek szavatolt I. a. magyar gyógyes tokaji borok legjobb beszerzési forrása a nagykereskedelem számára. Kivánatra vegyelemzési bizonyítványok. Árúk 70–190 márka franko állomás vám nélkül. Szíves megkeresések lap kiadóhivatalához intézendők.“ Tessék ezzel konkurrálni! Édes tokajit, tehát legalább 2 puttonyos (hány éves?) aszút, k. tud Németországban 80–120 koronáért adni kereskedőink, vagy termelőink közül?

Meghatározás. Kedves anyám! mi az a boldogtalan szerelem? — A boldogtalan szerelem, kedves lányom az, ha a férjhez menő lány olyan férfit szeret, akinek se vagyona, se jó hivatala nincsen.

Szerkesztői levelezés.

— r — a Budapest. 1886-ban indítottuk meg. Első kiadója 7. évig a helybeli „Wettel és Veronits“ cég könyvnyomda volt és „Délvidéki Nemzetőr“ cím alatt jelent meg. Innen datálódik tehát 19. esztendő fel. szerkesztőkédésünk. 2. A „Nemzeti Múzeum“ könyvtárában meg lehet kapni. Mi bekötött példányainkat nem nélkülözhetjük annyi időn át. 3. Nagyon kérdéses! Mi a tekintetben nem teletünk semmit, hiszen ez a dolog természetben fekszik. 4. Másoló akadna, esetleg nagyobb diákok, a nagy szünetben. Junius 1-4-ike közt megbeszélhetjük Andrássy ut 71.

4882. — 1905.

Hirdetmény.

A m. kir. bel- és igazságügyminiszternek 1898. évi 3.300Jl. A. E. számú rendeletének 8. §-a értelmében közhírré tétetik, hogy a kiküldött összeíró bizottság által az 1897. évi XXXIII. t. cz. 9. §-a alapján az esküdtzéki szolgálatra képesített férfiaknak 1906. szolgálati évre összeállított alaplajstromát a városi közzgyami hivatalnál (földszint 17. számú ajtó) folyó évi junius hó 1. napjától kezdve 15 napon át, tehát junius hó 15-ig bezárólag bárki megtekintheti és hogy akár alkalmas egyének kihagyása, akár nem, alkalmasnak kijegyzése miatt e 15. nap alatt bárki felszólalhat, valamint hogy ezen felszólalásokra, melyek szintén a városi közzgyami hivatalnál közszemlére lesznek kitéve, további 8 nap alatt, tehát junius hó 23-áig bezárólag, bárki észrevételeket tehet.

A felszólalások és az észrevételek az összeíró bizottság elnökénél írásban benyújtandók vagy szóval előterjesztendők.

Kelt Verseczen, 1905. évi május hó 26-án

Dr. Rezuca, polgármester
mint az összeíró bizottság elnöke.

Meghívó.

Az Országos Orvos-szövetség verseczi fiókjának 1905. június hó 1-én d. u. 3 órakor a városház nagy üléstermében tartandó

választmányi ülésére.

Tárgyak:

1. Folyó ügyek.
2. Fegyelmi tanács választása.
3. Indítványok.

Versecz, 1905. május 25.

Dr. Buro,
titkár.

Dr. Fitz Sándor,
elnök.

Meghívó.

Az Országos Közegészségi Egyesület verseczi osztályának 1905. évi június hó 1-én d. u. 4 órakor a városház nagy üléstermében tartandó

választmányi ülésére.

Tárgyak:

1. Az ügyrend megállapítása.
2. Pénztáros választása.
3. A rendkívüli választmányi tagok választása.
4. Indítványok.

Versecz, 1905. május 25.

Dr. Buro,
II. titkár.

Dr. Rezucha,
elnök.

652 szám — 1905 végrb.

Árverési hirdetmény.

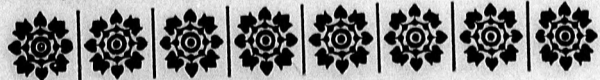
Alulírott bírósági végrehajtó, az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a fehértemplomi kir. törvényszéknek 1905. évi 3868 számú végzése következtében Dr. Dajkovic István ügyvéd által képviselt Quittner Lajos javára Milutinovic Lajos ellen 62 k. 73 f. s jár. erejéig 1905. évi április hó 17-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1205 koronára becsült követhető ingóságok u. m.: üzletberendezés nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a verseczi kir. járásbíró 1905. évi V. 645/2. számú végzése folytán 43 kor. 93. fill. hátr. tőkekövetelés, ennek 1905. évi március hó 15. napjától járó 6% kamatai, Verseczen alperes üzlethelyiségében leendő megtartására 1905. évi május hó 31-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is el fognak adni.

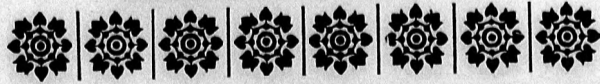
Amennyiben az elővezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Verseczen, 1905. évi május hó 19. napján.

Fixmann,
kir. bírósági végrehajtó.

Globus
tisztító kivonat

2879. szám. — 1905.

Hirdetmény.

A himlőtől való szülő 1887. évi XXII. t. cz. alapján minden szülő, gyám és általában az, akire gyermek gondozása bízva van, köteles — amennyiben a gyermek a valódi himlőbetegségen át nem esett — azt annak első évében himlő ellen beoltatni.

Ugyane t. cz. alapján a tanintézetek és tanoncziskolák növendékei életük 12. évének betöltése előtt újra oltandók.

Az 1904. és 1905. évi március hó 1-je közt született és még be nem oltott gyermekek általános beoltása folyó évi június hó 4-étől bezárólag július hó 3-ig terjedő időközben minden vasárnap és hétfő délután 3-4 óráig a városház nagy termében fog eszközölni.

Ezenkívül valamennyi szülő, gyám és gyermekgondozó 2-100 korona pénzbüntetés terhe alatt felhivatik, hogy a fent érintett időben született gyermekét a fent kitett időben beoltassa s 7 nappal azután a siker ellenőrzése céljából a fent említett helyiségbe behozza vagy pedig az esetleg már megtörtént sikeres beoltásról valamely orvos bizonyítványát az oltóbizottságnak benyújtja.

Szintgy felhivatnak a tanulók és tanonczok szülei és gondozói, hogy a 12 éves kort elérendő s még újra be nem oltott, közép vagy tanoncziskolát látogató gyermekek újra oltását eszközöltessék s annak megtörténtét orvosi bizonyítvánnyal legkésőbb folyó évi szeptember hó 1-ig igazolják, mely határidő letelte után az újraoltásra kötelesek általános újraoltása az iskolákban fog megtartani.

Rendőrkapitány Verseczen 1905. évi május hó 9-én

Szekeres, rendőrkapitány.

Fenti hirdetmény kapcsán az országos orvosszövetség verseczi fiókjá közlésezi, miszerint tagjai lakásukon közönséges rendelő órák alatt magánoltást és magán-ujraoltást végeznek és hogy ennek legkisebb díja egyaránt 1 korona, míg az oltandó lakásán végzett oltás vagy újraoltás legkisebb díja egyaránt 3 korona.

Verseczen, 1905. évi május hó 9.

Dr. Buró Péter,
titkár.

Dr. Fitz Sándor,
elnök.

Verseczi áll. főreáliskola Segítő Egyesület.

Meghívó

a verseczi áll. főreáliskola „Segítő Egyesületének” 1905. évi június hó 8-án d. e. 11 órakor a főreáliskola tanári szobájában megtartandó

évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Alelnöki jelentés.
2. Pénztári jelentés és a jövő évi költségvetés megállapítása.
3. Könyvtári jelentés.
4. Indítványok.

Versecz, 1905. évi május hó 26.-án.

Várhelyi Ferenc s. k., Bauer-Vogel-Gyula s. k.,
alelnök. jegyző.

Vérfegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióknak bizonyult háziszere, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közönségnél, oszónál és meghűléseknél bedőreslésekben használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerész, Budapest.

Richter gyógyszerertára
az „Arany oroszához”, Prágában,
Elisabethstr. 5 neu. Mindennapi szerkesztés.

Tisztításhoz csak

Globus
tisztító kivonatot

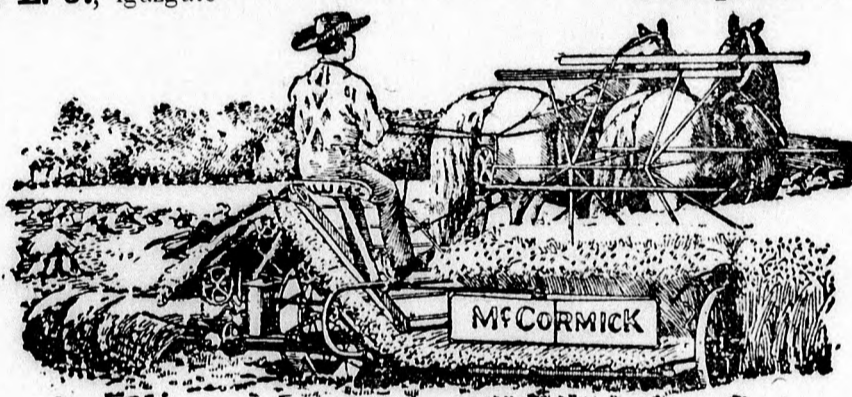
használjunk
Legjobb tisztítószert
a világon

Mc. Cormick Harvesting Machine Company

(Chicago-i aratógép.)

KNECHT E. J., igazgató

Budapest, V., Váci-ut 30

Gyártmányok: Kévektőtőgép, „Daisy” marokrakó aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtő gereblye és „Manila” kévektőtőfonál gyártmányai. Amerikai tárczás boronák, rugós kultivátorok, szénaforgatók, kukorica-vetőgépek. Felvilágosításokkal készséggel szolgálunk

Schicht-szappan

jegyek:

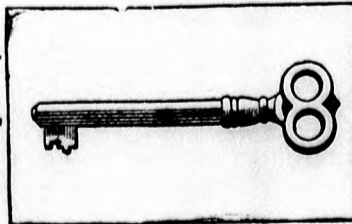
„szarvas”

„kulcs”

Legjobb, legkiadósabb, és azért a legolcsóbb szappan.

Tiszta minden ártalmas vegyülettől.

Mindenütt kapható.

Bevásárlásnál legjobban arra kell ügyelni, hogy minden darab szappan „Schicht” nevet, és egyet a fentebbi védjegyekből visel.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona és nyomása Versecz.